

USNESENÍ

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jana Rutsche a soudkyň JUDr. Martiny Kůchlerové, Ph.D. a Mgr. Heleny Konečné ve věci

žalobkyně: **K. H.**
zastoupena advokátkou JUDr. Martou Hradeckou
sídlem Nám. F. L. Věka 38, Dobruška

proti
žalované: **Všeobecná zdravotní pojišťovna ČR**
sídlem Orlická 2020/4, Praha 3

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 20. července 2022, č. j. VZP-22-03230855-D4GE, sp. zn. S-ZP-VZP-22-00856434-H46F,

takto:

- I. Krajský soud v Hradci Králové vyslovuje svou místní nepříslušnost.
- II. Po právní moci tohoto usnesení bude věc postoupena místně příslušnému Městskému soudu v Praze.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou podanou u Krajského soudu v Hradci Králové dne 22. 9. 2022 domáhala zrušení rozhodnutí žalované ze dne 20. července 2022, č. j. VZP-22-03230855-D4GE, sp. zn. S-ZP-VZP-22-00856434-H46F, kterým tato podle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, zamítla odvolání žalobkyně a potvrdila rozhodnutí VZP - Regionální pobočky VZP ČR Hradec Králové, Odboru zdravotní péče, Oddělení kontroly a revize zdravotní péče, ze dne 7. 6. 2022, č. j. VZP - 22-02688483-H46F, o návrhu pojištěnky (žalobkyně) na posouzení splnění naplnění podmínek nároku na poskytnutí zdravotních služeb jako hrazených podle § 19 odst. 1 písm. h) zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o veřejném zdravotním pojištění“).
2. Krajský soud se zabýval otázkou své místní příslušnosti. Otázkou, podle jakých kritérií se pro účely určení místní příslušnosti krajského soudu k řízení před ním posuzuje, co (jaká entita) je správním orgánem ve smyslu § 7 odst. 2 věty první a věty druhé s. ř. s., a jaká správním orgánem není, přezkoumává-li soud rozhodnutí nebo jiný zásah, jehož původcem je instituce s celostátní působností vnitřně členěná na určité dílčí části či složky, se zabýval rozšířený senát v usnesení ze dne 5. 5. 2015, č. j. Nad 288/2014 - 58. Rozšířený senát v usnesení ze dne 5. 5. 2015, č. j. Nad 288/2014 - 58, dospěl k závěru, že: „*Pojem správního orgánu je pro účely určení pravomoci a příslušnosti soudů ve správním*

soudnictví nutno vnímat především v rovině kompetenční – správním orgánem v tomto smyslu, tedy mimo jiné i ve smyslu § 7 odst. 2 s. ř. s., jenž stanoví pravidla pro určení místní příslušnosti správních soudů, je svazek kompetencí určitého typu. Institucionální uspořádání či dokonce právní osobnost entity, jejíž součástí je uvedený svazek kompetencí, je pro posouzení, zda se u tohoto svazku jedná o správní orgán, zpravidla irelevantní či pouze pomocné kritérium.“

3. Z odůvodnění usnesení plyne, že: „klíčovým znakem bude zákonné vymezení, komu jsou určité kompetence takřkajíc „přiděleny“, tedy kdo je má vykonávat, aniž by jimi mohl dále disponovat, zejména je svěřit v rámci určité institucionální struktury menším organizačním jednotkám, osobám, složkám apod. anebo je naopak převést na vyšší úroveň této struktury. Jestliže tedy zákon předepisuje, že existuje, a musí existovat (tj. nemůže být beze změny zákona zrušena či organizačně modifikována), entita nadaná určitými kompetencemi, je třeba tuto entitu považovat za správní orgán v kompetenčním („materiálním“) smyslu, a tedy za jednotku relevantní pro určení místní příslušnosti podle § 7 odst. 2 s. ř. s. Z toho je zřejmé, že velmi často bude v jednom správním orgánu či soustavě správních orgánů v institucionálním smyslu existovat řada entit, které budou správními orgány v kompetenčním smyslu, jelikož zákon s nimi počítá a svěřuje jim, a právě jen jim, určité kompetence, přičemž nepřipouští, aby jim byly uvedené kompetence bez změny zákona odebrány a převedeny na jinou entitu v rámci dané instituce či soustavy institucí. Složitou a vnitřně bohatě členěnou instituci naopak bude možno považovat za toliko jeden správní orgán v kompetenčním smyslu, pokud sama tato instituce může svoji strukturu bez nutnosti změnit zákon modifikovat tak, že jí svěřené kompetence budou v rámci této instituce vykonávat jiné její články, než tomu bylo doposud.“ (viz odstavce 34 a 35 odůvodnění).
4. Pro aplikaci výše uvedeného závěru na nynější věc je proto nezbytné zjistit, jakým způsobem o pravomocích Všeobecné zdravotní pojišťovny hovoří zákon. Zákon č. 551/1991 Sb., o Všeobecné zdravotní pojišťovně České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o VZP“), jímž se zřizuje Všeobecná zdravotní pojišťovna ČR, její jednotlivé rozhodovací kompetence nestanoví. Pravomoci zdravotních pojišťoven jsou upraveny v zákoně o veřejném zdravotním pojištění.
5. Je nutné ještě poznamenat, že žalovaná je zdravotní pojišťovnou zřízenou zákonem o VZP. Dle ustanovení § 1 zákona o VZP je sídlem žalované Praha. Informaci o sídle správního orgánu v tomto smyslu obsahuje i návětí prvostupňového rozhodnutí žalované ze dne 7. 6. 2022, č. j. VZP-22-02688483-H46F. 4. Organizační struktura žalované je upravena v části třetí zákona o VZP, který v ustanovení § 12 odst. 1 uvádí, že regionální pobočky jsou organizačními složkami žalované, které jednají a vykonávají činnost jménem žalované. Toto ustanovení blíže specifikuje vnitřní organizaci žalované, nesvědčí však žádné samostatné rozhodovací pravomoci jednotlivých organizačních složek, naopak výslovně uvádí, že organizační složky vystupují jménem žalované. Předmětem žaloby je řízení o posouzení nároku žalobkyně na poskytnutí zdravotních služeb jako hrazených dle § 19 odst. 1 písm. h) zákona o veřejném zdravotním pojištění.
6. Rozhodovací pravomoc ve vztahu k § 19 odst. 1 písm. h) zákona o veřejném zdravotním pojištění je dále upravena v § 53 odst. 1 písm. g) zákona o veřejném zdravotním pojištění. Obě uváděná zákonná ustanovení svěřují pravomoc k posouzení nároku žalobkyně zdravotním pojišťovnám jako celku, nikoliv jejich organizačním složkám. Ze všeho výše uvedeného nezbyvá než shrnout, že rozhodování o nároku žalobkyně dle § 19 odst. 1 písm. h) zákona o veřejném zdravotním pojištění je dle platných právních předpisů

svěřeno žalované, jejíž působnost je na celostátní úrovni. Naopak regionálním pobočkám jako organizačním složkám žalované není zákonem svěřena samostatná rozhodovací pravomoc, nejsou tedy správními orgány dle § 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s. a podle jejich aktuální adresy není možné odvozovat místní příslušnost správního soudu. Ke stejnému závěru dospěl opakovaně i Nejvyšší správní soud, a to například v rozsudku ze dne 16. 7. 2008, č. j. 3 Ans 8/2008-84, na nějž navazuje rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 9. 2018, č. j. 4 As 269/2018-15. V neposlední řadě výše uvedené závěry plynou z rozhodovací činnosti Nejvyššího správního soudu, který řešil typově totožný případ, konkrétně v rozsudku ze dne 16. 5. 2018, č. j. 1 As 55/2018 – 31.

7. Podle § 7 odst. 5 věty první s. ř. s. není-li soud, u něhož byl návrh podán, k jeho vyřízení místně příslušný, postoupí jej k vyřízení soudu příslušnému. Proto krajský soud rozhodl, jak ve výrocích uvedeno.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 6. prosince 2022

JUDr. Jan Rutsch v. r.
předseda senátu